

Пед. кеңесте қаралды
№ 1 «26» 08 2025 ж



Бекітемін: М.Т. Бимагамбетова
Талдысай ЖОББМ директоры
У.м.а



Келісілді: Е.В. Биртаева
Әйтеке би аудандық білім бөлімінің
басшысы

Тақырыбы:
Жаһандық құзыреттіліктер»

(Вариативті компонент)

Сыныбы: 9 «а»

Орындады: А.М.Алиева тарих пәнінің мұғалімі

Ә/Б отырысында қаралды:  Л.К. Сырмаханова
(Ә/Б жетекшісі)

№ 1 хаттама «26» күні 08 айы 2025 ж

Тексерілді:  М.Т. Бимагамбетова
оқу- ісінің орынбасары

**Негізгі орта білім беру деңгейінің 9-сыныптарына арналған
«Жаһандық құзыреттер» оқу курсы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы**
(Ескерту. 68-қосымша жаңа редакцияда ҚР Оқу-ағарту министрінің
21.11.2022 № 467 бұйрығымен)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Жаһандық құзыреттер» курсының оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).
2. «Жаһандық құзыреттер» курсы білім алушылардың құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдеп нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.
3. Курстың мақсаты: бәсекеге қабілетті, мінез-құлық мәдениетінің стандартына сәйкес келетін және жаһандық құзыреттерге ие тұлғаны қалыптастыру.
4. Курстың міндеттері:
 - 1) білім алушылардың азаматтық ұстанымын және өз елінің мүддесіне қызмет етуге дайындығын қалыптастыру;
 - 2) білім алушылардың жеке қасиеттерін дамыту: адалдық, әдептілік, ізгі ниет, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік;
 - 3) білім алушыларда медиа сауаттылық және қаржылық сауаттылық дағдыларын қалыптастыру;
 - 4) салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыру;
 - 5) экологиялық мәдениетті дамыту;
 - 6) қоғам өміріндегі діннің рөлі туралы түсінік қалыптастыру.
5. «Жаһандық құзыреттер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
9-сыныпта-аптасына 1 сағат, оқу жылында 35 сағат.

Оқу курсының базалық мазмұнының бөлімі

6. Курстың оқу бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып әзірленген алты бөлімнен (юниттер) тұрады.

- 1.Этика мен әдеп
- 2.Азаматтық және патриотизм
- 3.Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық
- 4.Өмір сүру қауіпсіздігі
- 5.Экологиялық мәдениет
6. Зайырлылық және дінтану негіздері

«Этика және әдеп» бөлімі (юнит) білім алушылардың бойында адалдық, тәртіптілік, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, әдептілік, ізгі ниет, және ұжымда жұмыс істей алу сияқты жеке қасиеттерін дамытуға, мінез-құлық мәдениетінің стандартын қалыптастыруға ықпал етеді.

«Азаматтық және патриотизм» бөлімі (юнит) өзін ел азаматы ретінде сезінуге, өзінің Отанға қатыстылығын сезінуге және оның мүдделеріне қызмет етуге, азаматтық ұстанымын көрсетуге дайын болуға мүмкіндік беретін жеке қасиеттерді қалыптастыруға бағытталған.

«Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық» бөлімі (юнит) медиа кеңістіктің құралдарын талдауға, бағалауға және пайдалануға мүмкіндік беретін дағдыларды, сондай-ақ қаржыны басқару және өзінің қаржылық әл-ауқатын қамтамасыз ету дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

«Өмір сүру қауіпсіздігі» юниті қауіпсіз мінез-құлық, саламатты өмір салтын ұстану дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» бөлімі (юнит) өз денсаулығына, табиғатқа ұқыпты қарайтын, қоршаған ортаға теріс әсердің салдарын түсінетін және белсенді табиғатты қорғау қызметін жүргізетін тұлғаны қалыптастыруға бағытталған.

«Зайырлылық және дінтану негіздері» (9-сынып) бөлімі (юнит) зайырлы мемлекет, діннің қоғам өміріндегі орны, жалған діни және деструктивті діни ағымдардың әсер ету қаупі туралы идеяны қалыптастыруға бағытталған.

Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Білім алушыларда:

- 1) азаматтық ұстаным;
- 2) әлеуметтік жауапкершілік;
- 3) мінез-құлық мәдениеті;
- 4) басқаларға көмекке дайын және құрметпен қарайтын;
- 5) салауатты өмір салты және қауіпсіз мінез-құлық дағдылары;
- 6) сыни, креативті және шығармашылық ойлау дағдылары;
- 7) алған білімдерін өмірде қолдану дағдылары;
- 8) зерттеу, жобалау, волонтерлік жұмыс дағдылары.

Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптары үшін «Жаһандық құзыреттер» курсының үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

КҮНТІЗБЕЛІК-ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

Бөлім атаулары	№	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
Этика мен әдеп	1	Еңбек мәдениеті	1	02.09
	2	Ел игілігіне еңбек ет	1	09.09
	3	Қарым-қатынас мәдениеті және этикет	1	16.09
	4-5	Сыбайлас жемқорлыққа нөлдік төзімділік	2	23-30.09
	6.	Өзіңнен есеп алу: жасағандарым пайдалы бол- ды ма?	1	07.10
	7	Өзгені өзіндей сыйла	1	14.10
Азаматтық және патриотизм	8	Әлеуметтік жауапкершілік	1	21.10
	9	Ертеңгі жастар қандай болмақ?	1	04.11
	10	Ынтымағы жарасқан ел	1	11.11
	11	Әлеуметтік желідегі блогерлер	1	18.11
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық	12	Кибербуллинг	1	25.11
	13	Белсенді және пассивті кірістер. Отбасы бюд- жетінің түрлері	1	02.12
	14	Отбасы бюджетін жоспарлау. Жинақтарды қалай сақтауға болады?	1	09.12
	15	Қаржы пирамидасы	1	23.12
	16	Қаржылық байлық	1	25.12
	17-18	Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда нені білу маңызды?	2	13.01 20.01
Өмір сүру қауіпсіз- дігі	19	Төтенше жағдайларда өзіме және басқаларға қалай көмектесе аламын?	1	27.01
	20	Өмір мен денсаулыққа қауіпті жағдайлардан қа- лай шығуға болады?	1	03.02
	21	Жаман әдеттердің алдын алу	1	10.02
	22	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?	1	17.02
	23	Экологиялық тұрақтылық	1	24.02
Экологиялық мәдениет	24	Апаттар мен табиғи апаттардың қоршаған ортаға әсері	1	03.03
	25	Таза экологияға құқылымыз	1	10.03
	26	Зайырлы мемлекет және дін	1	17.03
Зайырлылық және дінтану негіздері	27	Діннің пайда болуы және маңыздылығы, әлеу- меттік мақсаты мен жіктелуі. Діннің құрылымы мен қызметтері	1	31.03
	28	Діннің шығу тегі мен тарихи формалары	1	07.04
	29	Ежелгі сенім жүйесі, ұлттық және дәстүрлі дін- дер	1	14.04
	30	Буддизм. Дін ілімі негіздері	1	21.04
	31	Христиан діні. Дін ілімі негіздері	1	28.04
	32	Ислам. Дін ілімі негіздері. Ислам мәдениеті	1	05.05
	33	Қазақстан жеріндегі ислам. Қазақстан аумағын- дағы діни ұйымдардың қызметі	0,5	12.05
	34	Теріс пиғылдағы діни ағымдар туралы түсінік. Терроризм	0,5	12.05
	35	Қазақстан – унитарлық және зайырлы мемлекет	0,5	19.05
	36	Қазақстанның дінаралық келісім мен татулық аясындағы саясаты	0,5	19.05

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

Мұғалімге:

1. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы.
2. Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім деңгейлерінің таңдау курстарының үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығы.
3. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5–9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттер» оқу курсы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі №399 бұйрығына 68-қосымша.
4. 5–11-сыныптарға арналған «Жаһандық құзыреттілік» курсы әзірлеу. – Астана: Ы.Алтынсарин атындағы ҰБА, 2022. – 400 б.
5. «Жаһандық құзыреттер» курсы бойынша педагогтерге арналған нұсқаулық. – Астана: Ы.Алтынсарин ат. ҰБА, 2022. – 339 б.
6. Орта білім беру ұйымдарына арналған оқулықтардың және мектепке дейінгі ұйымдарға, орта білім беру ұйымдарына арналған оқу-әдістемелік кешендердің құрылымы мен мазмұнына қойылатын талаптарды бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 5 сәуірдегі № 132 бұйрығы.

Оқушыға:

7. Галиева З.Т. Формирование глобальной компетентности у учащихся высшей школы. Школа. Вуз. Наука: Материалы конференции аспирантов и студентов. – Бирск, 2002. – 61–63 стр.
8. Роберт И.В. Современные информационные технологии в образовании: дидактические проблемы, перспективы использования. – Москва: ИИО РАО, 2010. – 140 с.
9. Кішібаева Д.Ж. Жаңа педагогикалық технологиялар. Оқу құралы. – Түркістан: А.Ясауи атындағы ХҚТУ, 2010. – 48–49-б.
10. Жұмабаев М. Педагогика, – Алматы: Ана тілі, 1992. – 160 б.
11. Кобдикова Ж.У. «Үшөлшемді әдістемелік жүйе» оқыту технологиясы – білім беру сапасын арттырудың тиімді құралы: педагог кадрларға арналған оқу-әдістемелік құрал. – Алматы: Альманах, 2021. – 183 б.
12. Көшімбетова С.А. Инновациялық технологияны білім сапасын көтеруде пайдалану мүмкіндіктері. – Алматы: Білім, 2008. – 232 б.
13. Көшімбетова С.А. Оқыту-тәрбие үрдісінде оқытудың инновациялық тәсілдерін пайдаланудың педагогикалық шарттары. – Алматы: Білім, 2008. – 30 б.
14. Қисымова Ә.Қ., Увалиева Т.Ж. Оқыту технологиялары. I бөлім. Оқу-әдістемелік құрал. – Алматы: Мектеп, 2007. – 204 б.
15. Қисымова Ә.Қ., Увалиева Т.Ж. Оқыту технологиялары. II бөлім. Оқу-әдістемелік құрал. – Алматы: Мектеп, 2007. – 265 б.
16. Нұркеева С., Алиев Б.Ш., Бердібаева Р.Қ. Өзін-өзі тану. Мұғалімге арналған әдістемелік құрал. 9-сынып. – Алматы: «Бөбек» ҰҒПББСО, 2018. – 96 б.